

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

NÁŠ SVĚT

**“Škola, která pomáhá dětem poznávat
svět.”**

Česko-anglická Montessori
základní škola a mateřská škola IDEA s.r.o.

OBSAH

1. Identifikační údaje	4
1.1 Název ŠVP: Náš svět	4
1.2 Údaje o škole	4
1.3 Zřizovatel	4
1.4 Platnost dokumentu	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Úplnost a velikost školy	5
2.2 Umístění školy	5
2.3 Vybavení školy	5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.5 Charakteristika žáků	6
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
2.7 Ozdravné pobyty a výcviky	6
2.8 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Výchovní a vzdělávací strategie na úrovni školy	7
3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.4 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných	10
3.5 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů	11
4. UČEBNÍ PLÁN	13
4.1 Učební plán pro 1. stupeň	13
4.2 Učební plán pro 2. stupeň	14
5. UČEBNÍ OSNOVY	15
UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ	16
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	16
5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	16
5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK	24
5.1.3 ŠPANĚLSKÝ JAZYK	27
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	30
5.3 PROJEKT	37
5.4 INFORMATIKA	47
5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST	50
5.5.1 DĚJEPIS	51
5.5.2 VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	55
5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA	60

5.6.1 FYZIKA	60
5.6.1 CHEMIE	62
5.6.1 PŘÍRODOPIS	65
5.6.1 ZEMĚPIS	68
5.7 UMĚNÍ A KULTURA	70
5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ	78
5.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	78
5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA	82
5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	90
MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ	95
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	125
6.1 Pravidla pro hodnocení žáka	125
6.2 Kritéria hodnocení žáka	125
6.3 Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka:	126
6.4 Hodnocení žáků na vysvědčení	129
6.5 Komisionální zkouška	131
6.6 Hodnocení chování	132
6.7 Vedení dokumentace	132
6.8 Uvolnění z předmětu	132
7. AUTOEVALUACE ŠKOLY	132

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP: Náš svět

1.2 Údaje o škole

Název školy: Česko-anglická Montessori základní škola a mateřská škola IDEA s.r.o.
Sídlo: V Remízkách 286, 250 66 Zdiby
Adresa školy: U Továrny 1, 250 66 Zdiby
Ředitelka: Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová
Kontakt: telefon: +420777 727 199
e-mail: info@skola-idea.cz
webové stránky: www.skola-idea.cz

IČO: 056 38 496
IZO: 181095394
RED-IZO: 691009937

1.3 Zřizovatel

Zřizovatel: Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová
Adresa: Hnězdenská 767/4
181 00 Praha 8
kontakt: lucie@skolaidea.cz

1.4 Platnost dokumentu

Platnost od: od 1. 9. 2023
Datum projednání ve školské radě: 31. 8. 2023
Datum projednání na pedagogické radě: 31. 8. 2023

.....
ředitelka školy
Mgr. et Mgr. Lucie Kubínová

.....
razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola zahájila svoji činnost k 1. 9. 2018 při stávající MŠ IDEA, která funguje od 1. ledna 2017.

Škola je plně organizovanou devítiletou školou, v jedné třídě se vzdělávají žáci více (zpravidla tří) ročníků. Vyučování probíhá ve věkově heterogenních skupinách. Maximální kapacita základní školy činí 67 žáků, školní družina má kapacitu 40 žáků, školní klub 12 žáků a kapacita školní jídelny s výdejnou čítá 87 strávníků.

2.2 Umístění školy

Škola se nachází v klidné části obce v blízkosti přírody - polí, lesů a rybníků, zároveň je obec pouhé 2 km od hranic hlavního města Prahy. Škola se nachází nedaleko autobusové zastávky příměstských linek.

2.3 Podmínky školy

Základní škola spolu s mateřskou školou sídlí v 1. patře budovy, jež je součástí areálu ATRIA v obci Zdiby. Jako nevýhoda může být vnímáno, že areál, jehož je škola součástí, je částečně průmyslový. Škola nemá bezbariérový přístup. Hygienické zázemí školy je dobré a odpovídá normám. Na vzhledu školy se ve velké míře podílejí také žáci a učitelé.

Základní škola disponuje pěti kmenovými učebnami, které poskytují zázemí pro věkově smíšené třídy, součástí jsou také dvě knihovny umístěné v klidové části tříd, které slouží pro odpočinek dětí během přestávek, ale i pro různé aktivity během vyučování. V prostorách školy se také nachází úložné prostory s pomůckami; pomůcky v nich se průběžně doplňují a modernizují a jsou přístupné učitelům i žákům. Jedna z místností slouží jako ateliér pro výuku výtvarné výchovy a pro keramický kroužek. Učitelé využívají zázemí dvou kabinetů a kuchyňky. Je zde také ředitelna. Žákům jsou k dispozici nádoby na třídění odpadu (směs, papír, plast).

Ve škole je k dispozici školní bezdrátová síť (Wi-Fi), k výuce jsou využívány stolní i přenosné počítače. Kabinety jsou vybaveny počítači, tiskárnou a kopírkou. Učitelům je zde k dispozici i odborná pedagogická literatura. Základní škola společně s mateřskou školou využívají také sklad v přízemí.

Výdejna obědů, která poskytuje žákům zdravou a chutnou stravu, je umístěna na stejném podlaží jako jsou učebny.

Významným benefitem školy je nedaleká školní zahrada. Prostor 5600 m² slouží jako místo pro výuku i relaxaci a je také často využíván pro školní akce v průběhu celého roku. Pro hodiny tělocviku využíváme obecní sokolovnu, venkovní hřiště, okolí školy a fotbalové hřiště. Celoročně využíváme také naše hřiště za budovou školy, které je k dispozici také mateřské škole a školní družině.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se i to, aby všichni vyučující v pedagogickém sboru měli vysokoškolské vzdělání a ovládali alespoň jeden cizí jazyk. Někteří vyučující cizích jazyků jsou rodilí mluvčí. Většina pedagogů je plně odborně kvalifikována a aprobována, další pedagogové mají nebo si doplňují pedagogické minimum. Pro inspiraci mohou učitelé navštívit některé z dalších Montessori škol v České republice. Všichni vyučující si v průběhu roku aktivně doplňují své vzdělání na různých školeních a kurzech nebo samostudiem. Všichni pedagogové vzájemně spolupracují, vytváří společné projekty a participují na společných aktivitách.

Ve školní družině se dětem věnuje několik proškolených vychovatelů.

2.5 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují děti z blízkého okolí (Zdiby, Klecany) i vzdálenějších míst, například z Prahy, Odoleny Vody. Pro přepravu do školy je využívána především automobilová nebo veřejná hromadná doprava, některé děti chodí do školy pěšky. Školu aktuálně navštěvují i žáci cizích státních příslušníků. Zajišťujeme výuku i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Učitelé napříč všemi ročníky spolupracují na dlouhodobých i krátkodobých projektech. Učitelé nabízejí témata pro individuální nebo skupinové projekty, které děti tvoří a před ostatními prezentují, budují tím samostatnost, zodpovědnost a také ohleduplnost k ostatním.

Mezinárodní spolupráce byla navázána s Montessori MŠ a ZŠ z Velké Británie a probíhá prozatím dálkovou formou. V roce 2023 jsme získali grant Erasmus+ a žáci vyjedou získávat zkušenosti do zahraničí stejně tak jako 6 pedagogů naší školy.

2.7 Ozdravné pobyty a výcviky

V rámci ozdravných pobytů a výcviků pořádáme školy v přírodě, plavecký výcvik pro žáky 1. stupně a lyžařský výcvik pro žáky 4. -9. ročníku.

2.8 Formy spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce rodičů se školou je naší prioritou. Rodičům umožňujeme náhledy do výuky, pořádáme pro ně vzdělávací akce o Montessori metodě a spoluorganizujeme některé školní akce. Dále pořádáme pravidelná neformální setkávání s rodiči – vánoční a velikonoční dílny, mikulášská, pálení čarodějnic, Apple day, Open Garden Day a další.

Každé čtvrtletí třídní učitel nabízí setkání formou tripartity (učitel – žák – rodič). Na nich se společně zhodnotí dosavadní práce a výsledky vzdělávání žáka. Kdykoliv v průběhu školního roku se rodič může s učitelem osobně setkat, či se o svých dětech informovat telefonicky nebo emailem. Veřejnost se může se životem školy seznámit na našich webových stránkách, na informativních setkáních pro prvňáčky nebo na již tradičním dnu Idea Open Garden Day, který se koná v červnu.

2.9 Vlastní hodnocení školy

2.9.1 Oblasti autoevaluace

Cílem autoevaluace je zabezpečit kvalitu a efektivitu školního vzdělávacího programu a zhodnotit stav v klíčových oblastech fungování školy. Sebehodnocení provádějí všichni účastníci vzdělávacího procesu - vedení školy, učitelé a žáci.

Autoevaluace se zabývá především těmito oblastmi:

- obsah a průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- realizace výuky

2.9.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy, poznávání silných a slabých míst a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

2.9.3 Nástroje autoevaluace

Jako nástroj autoevaluace slouží: analýza školní dokumentace, hospitace vedením školy, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti, schránka důvěry, anketa pro žáky, rodiče a učitele, sebehodnotící dotazníky, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků, pravidelné pedagogické porady, tripartity.

2.9.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny průběžně a dle plánu autoevaluací.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Naše škola podporuje zdravý a harmonický rozvoj osobnosti žáka s přihlédnutím na jeho individuální schopnosti a možnosti. Řídíme se mottem: “Škola, která pomáhá dětem poznávat svět.”

Základní škola Montessori je vzdělávací program, který aplikuje pedagogický systém Marie Montessori na všeobecné vzdělávací cíle a obsahy základního vzdělávání v České republice. Příznačnou filozofií tohoto programu je orientace na osobnost dítěte – využití a rozvíjení jeho vnitřní motivace a individuálních schopností. Východiskem je předpoklad, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Filosofie této vzdělávací strategie je založena na principu svobody a možnosti volby se zodpovědností. Důležitou cílovou složkou je sebepoznání – seznámení se se svými schopnostmi a možnostmi a tedy způsobilost stanovit a realizovat svůj další životní program. Dítě je v této koncepci vedeno k samostatnosti, aktivní práci, svobodné volbě, odpovědnosti za svou volbu a jednání.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori. Podstatnou složku tvoří samostatná vzdělávací činnost dětí vedená jejich zájmem a vývojovými senzitivními fázemi. Učitel zabezpečuje připravené prostředí školní třídy a je garantem dostatečně volného prostoru pro originální tvůrčí práci s žákem i celou třídou. Výrazná v jeho práci je složka diagnostická – poznání žáka, informace o postupu a vývoji každého dítěte tvoří základ pro jeho další individuální práci s žákem. Děti nejsou jen pasivními příjemci informací, ale na učení se aktivně podílejí.

Cílem tohoto programu je pomáhat dítěti v poznávání světa i sebe sama. V procesu vzdělávání si dítě – v souladu se svými individuálními a vývojovými možnostmi – osvojuje mateřský jazyk, matematiku, cizí jazyky, základy umění, poznává svět přírody, svět lidí a svět tradic a kultury, věnuje se tělesným i pracovním aktivitám. Prostřednictvím obsahů jednotlivých výukových oblastí se učí vysvětlovat, interpretovat, aplikovat, analyzovat, posuzovat a kreativně realizovat své nápady, pozitivně komunikovat, kriticky uvažovat, vcítit se. Poznává různé možnosti a způsoby učení a učí se volit pro sebe takové způsoby, které jsou pro něj účinné, spolehlivé a efektivní. Dítě získává dovednost rozhodovat se podle svých reálných zájmů a možností.

Ve škole je podporováno vrstevnické učení, žákům je umožněno pracovat ve věkově smíšených skupinách včetně spolupráce s žáky Montessori tříd prvního stupně. Pro propojení oborů a uplatnění průřezových témat je využíváno také projektové vyučování. Jednotlivé projekty jsou zaměřeny akademicky i prakticky. Akademické projekty směřují k osvojení učiva jednotlivých oblastí v souladu s RVP ZV. Praktické projekty jsou orientované především na situace z reálného života a směřují k rozvíjení klíčových kompetencí, schopnosti řešení problémových situací a zodpovědného přístupu k životu a okolnímu světu. Principy uplatňované ve výuce na druhém stupni navazují na způsob práce v Montessori třídách prvního stupně, ale jsou přizpůsobené odlišným potřebám starších žáků.

Škola uplatňuje vedle Montessori metody také metodu CLIL, která spočívá ve výuce angličtiny v nejazykových předmětech. Dochází k propojení znalostí z různých oblastí a aktivního používání cizího jazyka.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

Pro získávání a rozvoj klíčových kompetencí u žáků využíváme tyto strategie:

- Při výuce využíváme principy Montessori pedagogiky. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Plně respektujeme psychologický vývoj žáků a jejich věková specifika, proto výuka probíhá ve věkově heterogenních skupinách. (KU, KŘP, KSP, KKo, KO)
- Se žáky jednáme jako s partnery. Respektujeme jejich individualitu a právo na vlastní názor. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Vzdělávací obsah je žákovi prezentován celistvě bez umělého dělení na předměty. (KU, KŘP, KP)
- Zapojováním žáků do plánování a realizace řady třídních, školních i mimoškolních akcí (např.: organizace akcí, výletů, vánoční besídky, výzdoba tříd a chodeb...) je vedeme k sounáležitosti s životem školy a zodpovědnosti za svá rozhodnutí. (KŘP, KKo, KO, KSP, KP, KD)
- Svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k ostatním. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Neomezujeme se pouze na výuku a výchovu v prostorách školy. Využíváme možností kulturních akcí, exkurzí, výletů, turistických akcí, ŠvP, farmy a apod. (KKo, KSP, KO, KP)
- Nespokojíme se pouze s teoretickou prezentací učiva. Žáci získávají vědomosti i dovednosti pomocí praktických činností a projektů. (KU, KŘP, KKo, KP)
- Učivo bývá rozšiřováno o další témata podle aktuální společenské situace, v návaznosti na složení kolektivu třídy a zaměření žáků. (KŘP, KSP, KO)
- Žák má právo svobodné volby místa práce. Proto je mu pro samostatnou práci, umožněn pohyb v prostorách školy i v době vyučování. (KU, KSP, KO, KP)
- Nové téma je žákovi samostatně, či skupině žáků, představeno evokační prezentací s nástinem další možné práce. Tím, a následnou podporou ze strany učitele, vedeme žáka k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a vzdělávání. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Pro usnadnění orientace žáka v jeho vzdělávacím obsahu mu jsou poskytnuty myšlenkové mapy a tabulky. Na jejich základě je vzdělávací obsah plánován, realizován i hodnocen. (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP)
- Pro budování a podporu přátelského klimatu ve třídě využíváme, mimo jiné, pravidelné komunitní setkávání. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- Na chodbě školy jsou umístěny nádoby na tříděný odpad. (KO)
- V každé třídě je k dispozici tablet nebo chromebook s připojením na internet, žák má volný přístup k odborné literatuře a učebním Montessori i jiným pomůckám. (KU, KO, KP, KD)
- Pomůcky jsou k dispozici v omezeném množství. Žáci jsou tak vedeni k naplňování si vlastní práce s ohledem na druhé a ke vzájemné komunikaci. (KŘP, KKo, KSP, KO)
- S ohledem na aktuální probírané téma využívá učitel různé metody a formy práce (samostatná práce, práce ve skupině, projektová výuka, besedy, pracovní činnosti, využívání ICT techniky...). (KU, KŘP, KKo, KSP, KO, KP, KD)
- Pro rozvoj zodpovědnosti a sounáležitosti se v pravidelných intervalech střídají „služby“ ve třídě. (KSP, KO, KP)
- Při řešení jednotlivých témat jsou žákům k dispozici informační zdroje (tablet, chytrý telefon, literatura...) a další dostupný materiál. (KU, KŘP, KSP, KO, KP, KD)
- Učitel dbá na to, aby každá žákova práce dostala zpětnou vazbu – ať již samotným učitelem písemně, při osobní konzultaci, žakovou prezentací před třídou, zpětnou vazbou od spolužáků či jinou formou. (KU, KSP, KKo, KO, KP)
- Učitel žáky vede k zodpovědnosti a samostatnosti plánováním vzdělávacího obsahu, přijímáním přirozených a logických důsledků za své jednání, plánováním individuálních přestávek,

posilováním vnitřní motivace podnětným prostředím, výběrem smysluplné činnosti a místa, kde se bude věnovat práci. Aktivně se také zapojují do plánování a realizace třídních či školních akcí. (KU, KŘP, KK, KO, KP, KD).

- Pro propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem žáci mohou pracovat na zahradě a podílet se na běžné údržbě budovy. (KU, KŘP, KKO, KSP, KO, KP)

Legenda:

KU – kompetence k učení

KŘP – kompetence k řešení problémů

KKo – kompetence komunikativní

KSP – kompetence sociální a personální

KO – kompetence občanské

KP – kompetence pracovní

KD – kompetence digitální

3.3 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťujeme ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

K žákům, u nichž byly rozpoznány specifické poruchy učení, učitel vždy přistupuje dle jejich individuálních potřeb. Ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka se využívá zejména individualizovaný přístup ke vzdělávání a hodnocení, u vzdělávacích potřeb, které to vyžadují, také slouží podpůrná opatření ve vzdělávacím procesu žáka - specifické metody a formy vzdělávání, úprava vzdělávacího obsahu, hodnocení žáka aj.

Škola zpracovává Plán pedagogické podpory (PLPP) pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Plán má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy Plánu a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci. Učitel přistupuje k žákovi citlivě, vybírá mu vhodnou práci, motivuje žáka a umožňuje mu zažít radost z dílčích úspěchů. Při klasifikaci přistupujeme ke stupni a druhu specifické poruchy.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Na naší škole se snažíme o bezproblémové zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. Se všemi dětmi ve třídě pracujeme takovým způsobem a zařazujeme takové metody práce, abychom učili žáky toleranci, vzájemnému pochopení, pomoci a rasové snášenlivosti.

Do Montessori tříd jsou běžně integrováni žáci se specifickými poruchami učení a je k nim přistupováno dle jejich individuálních potřeb. Pokud má žák problémy s učením a projevují se u něj typické znaky poruchy, je po dohodě s rodiči vyšetřen v pedagogicko-psychologické poradně. Učitel pak s dítětem pracuje podle doporučení poradny a jeho cílem je ulehčit žákovi práci v problematických oblastech podle rozsahu a stupně poruchy. Realizací principů a metod práce Montessori je přirozeně vytvořeno vhodné prostředí pro tyto žáky (např. senzitivní fáze vývoje dítěte, polarita pozornosti, připravené prostředí, práce se specifickým názorným materiálem a možností vlastního prožitku, trojstupňová výuka...) Na žádost rodičů a doporučení poradny učitel zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP). IVP je vypracován zpravidla na 2 roky a zákonný zástupce s ním vyjadřuje souhlas.

Žáci s tělesným postižením mohou být do Montessori tříd také integrováni. Škola však není bezbariérová.

3.4 Zabezpečení žáků mimořádně nadaných

Již samotná podstata Montessori pedagogiky umožňuje těmto žákům pracovat individuálním tempem a volit dle zájmu a schopností odpovídající vzdělávací obsah. V rámci projektové a samostatně plánované výuky navíc tyto žáci mohou uplatnit své nadprůměrné nadání v dané oblasti a realizovat se tak v akademických i praktických projektech. V případě potřeby učitel vypracuje IVP, který společně s rodiči i žákem pravidelně vyhodnocuje na individuálních konzultacích.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Montessori pedagogika respektuje individualitu každého žáka, tedy i žáka mimořádně nadaného. Již sama podstata práce v Montessori poskytuje těmto žákům možnost osobního rozvoje. Mohou pracovat svým vlastním tempem a získat více informací k danému tématu či pracovat rychleji při samotné práci s výukovým materiálem. Učitel zároveň dbá, aby nedošlo u žáka pouze k jednostrannému zaměření a žák se seznamoval s celým vzdělávacím obsahem základní školy.

Učitel pak může žákovi zadávat rozšiřující učivo, vhodně ho motivuje k práci „navíc“ a adekvátně ho ocení. Nadaný žák může také po dohodě a podle svého individuálního plánu navštěvovat výuku ve vyšších ročnících a být v probíraném učivu v předstihu. Učitel se také snaží o přirozené začlenění talentovaného dítěte do třídního kolektivu. Mimořádný talent s sebou také často nese výkyvy v chování dítěte, které pedagogové na naší škole řeší citlivým, ale i důsledným přístupem.

3.5 Zabezpečení výuky žáků cizinců

Za žáka cizince je považován žák s odlišným mateřským jazykem, který dostatečně neovládá český jazyk. Tito žáci jsou učitelem integrováni do třídního kolektivu a individuálně se pracuje na jejich rozvoji především v oblasti porozumění českému jazyku. U žáků s mírnými obtížemi ve vzdělávání se se souhlasem rodičů vypracuje plán pedagogické podpory, který zahrnuje specifická podpůrná opatření při plnění vzdělávacích potřeb žáka. U žáků s většími obtížemi ve vzdělávání se navíc spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou či se vytvoří individuální vzdělávací plán. Důležitým prvkem je také spolupráce učitele, žáka a rodiny.

3.6 Začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení jednotlivých předmětů.

Na 1. stupni jsou průřezová témata realizována především jako integrativní součást vzdělávacího obsahu předmětu Kosmická výchova I.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	Ročník								
Osobnostní rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	x					x			
Sebepoznání a sebepojetí		x						x	
Seberegulace a sebeorganizace	x			x			x		
Psychohygiena	x			x			x		
Kreativita	x					x			
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	x					x			
Mezilidské vztahy	x					x			
Komunikace	x					x			
Kooperace a kompetice	x					x			
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	x					x			
Hodnoty, postoje, praktická etika					x				

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

	Ročník								
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

Občanská společnost a škola				x			x		
Občan, občanská společnost a stát				x			x		
Formy participace občanů v politickém životě				x			x		
Principy dem. jako formy vlády a zp. rozhodování				x			x		

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	Ročník								
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					x			x	
Objevujeme Evropu a svět					x			x	
Jsme Evropané					x			x	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	Ročník								
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diferenciacce			x		x			x	
Lidské vztahy			x					x	
Etnický původ					x				x
Multikulturalita					x				x
Princip soc. smíru a solidarity					x				x

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	Ročník								
Tematické okruhy	.1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy			x			x			
Základní podmínky života	x								x
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	x							x	
Vztah člověka k prostředí		x						x	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	Ročník								
Receptivní činnosti	.1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					x			x	x
Interpretace vztahu med. sdělení a reality					x			x	x
Stavba mediálních sdělení								x	x
Vnímání autora mediálních sdělení									x
Fungování a vliv médií ve společnosti							x		x
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálního sdělení								x	x
Práce v realizačním týmu								x	x

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

PŘEDMĚT	VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	ROČNÍK					CELKEM		
			1.	2.	3.	4.	5.	čas. dotace	dispon. čas. ot.	celková dot-
Kosmická výchova I	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7	6	6	33	0	33
	Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	0+2	0+2	3	3+2	3+2	9	8	17
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20	0	20
	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	2
	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2+2	2+2	1+2	3+1	3+1	11	8	19
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0	5
	Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	3	3	12	0	12
		Výtvarná výchova								
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Celkem hodin			22	22	22	26	26	102	16	118

Poznámky k učebnímu plánu:

- Všechny vzdělávací oblasti jsou zahrnuty v jednom vyučovacím předmětu - Kosmická výchova I.
- Všechny tematické okruhy průřezových témat realizujeme v předmětu Kosmická výchova I
- Kosmická výchova I je realizována v několikahodinovém bloku, během něhož mají všichni žáci možnost stanovit si individuální relaxační a hygienické přestávky dle svých potřeb. Pro 1. až 3. ročník je časová dotace 22h týdně, Pro 4. a 5. ročník je časová dotace 26h týdně. Součástí učebního plánu jsou také. třídnické hodiny.

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

PŘEDMĚT	VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	ROČNÍK				CELKEM		
			6.	7.	8.	9.	čas. dotace	dispon. čas. dotace	celková dotace
Kosmická výchova II	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	4	4	4	15	1	16
		Cizí jazyk	3+3	3+2	3+3	3+3	12	11	23
		Další cizí jazyk	0+2	2	2	2	6	2	8
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4	3	4	15	0	15
	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
	Člověk a společnost	Dějepis	1	1	1	1	4	0	4
		Výchova k občanství	1	1	2	2	6	0	6
	Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1	6	0	6
		Přírodopis	1	1	2	2	6	0	6
		Zeměpis	1	1	1	2	5	0	5
		Chemie	0	0	2	1+1	3	1	4
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1+1	1+1	1	0+1	3	3	6
	Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	2	1	9	0	9
		Hudební výchova	1	1	1	1			
	Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	0	2	0	2
		Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0	8
Celkem hodin			29	29	32	32	104	18	122

Poznámky k učebnímu plánu:

- Všechny vzdělávací oblasti jsou zahrnuty v jednom vyučovacím předmětu - Kosmická výchova II
- Všechny tematické okruhy průřezových témat realizujeme v předmětu Kosmická výchova II

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 UČEBNÍ OSNOVY PRO 1. STUPEŇ

KOSMICKÁ VÝCHOVA I

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
22 hodin	22 hodin	22 hodin	26 hodin	26 hodin

Předmět Kosmická výchova I vychází ze vzdělávacího obsahu oborů cizí jazyk, český jazyk a literatura, matematika a její aplikace, informatika, člověk a jeho svět, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, člověk a svět práce a všech průřezových témat. Je realizován ve všech ročnících. V tabulaci vzdělávacího obsahu jsou průřezová témata zařazena dle kapitoly 3.6 Začlenění průřezových témat.

Kosmická výchova I se realizuje ve všech ročnících ve věkově smíšených skupinách v rámci třídy (1., 2. a 3.ročník; 4. a 5. ročník nebo 1. a 2. ročník; 3., 4. a 5. ročník). Výuka probíhá v několikahodinových blocích, které nejsou členěny zvoněním. Během této doby se žáci věnují převážně práci s pomůckami (samostatně či v malých skupinách), drobným projektům či společné práci s učitelem (tzv. klíčové lekce, prezentace). Žáci postupně zpracovávají vzdělávací obsah dle vlastního učebního plánu, který si stanovují individuálně s pomocí učitele na pravidelných osobních. Samostatně si žák volí tempo a hloubku zpracování jednotlivých vzdělávacích oborů tak, aby na konci pátého ročníku bezpečně splnil očekávané výstupy definované školním vzdělávacím programem.

Děti mohou postupovat svým optimálním tempem a učebním stylem a plynule navazovat na látku, kterou zvládly v předchozím studiu. Učitel průběžně kontroluje, zda si žák dokáže rozložit práci a případně jeho postup koriguje, vede si záznamy o jeho individuální práci. V průběhu dne si žák zapisuje sám

nebo s pomocí učitele do svého pracovního deníku jednotlivé aktivity a Montessori pomůcky, kterým se věnoval. Během každodenního hlavního učebního bloku mají všichni žáci možnost stanovit si individuální relaxační a hygienické přestávky dle svých potřeb. Důležitou součástí kosmické výchovy I je propojení teorie s praxí – v tomto duchu je výuka často doplňována výlety, exkurzemi, besedami či prací v terénu navazující na dění ve třídě.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve všech ročnících na 1. i 2. stupni ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura** a **Anglický jazyk**. Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, protože jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělání. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, porozumět jim, dokázat na ně adekvátně reagovat a s pomocí kterých se umí vhodně vyjadřovat s ohledem na situaci a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání i mimo lingvistický kontext.

Hlavním cílem této oblasti je, aby žák dokázal správně pochopit smysl přijaté informace a uměl zformulovat své myšlenky do projevu ústního či písemného v jazyce mateřském, ale také aby zvládl formulaci primárně v jazyce anglickém, popřípadě v dalším jazyce (např. španělském). Žák dokáže v mateřském – a úměrně svým znalostem a dovednostem – i v cizím jazyce komunikovat, reagovat na danou situaci, vhodně diskutovat.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Výuka probíhá ve třídě s využitím pomůcek a počítačů s výukovými programy, i v dalších prostorách školy. Realizována je také i mimo školní prostory – různá kulturní, sportovní, vzdělávací zařízení (kino, divadlo, beseda, muzea, knihovna...), nebo venku a v přírodě. Vzdělávací obsah je žákům nabízen nenásilně tak, aby jej vnímali jako běžnou součást našeho života a jeho použití jim přinášelo smysl.

Pro čtení, psaní, mluvnická pravidla, slohový výcvik a literaturu je ve třídě připraven „jazykový materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí. V rámci respektování principů Montessori pedagogiky ponecháváme tam, kde je to možné, volbu výběru učiva na dítěti. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku. Důležitější než příslušný ročník školní docházky je připravenost dítěte; děti nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Je tedy například možné, aby se dítě, které ještě nezvládlo techniku psaní, ale umí číst, s pomocí učitele zabývalo slovními druhy nebo větnou skladbou. V případech, kdy si dítě vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, mu učitel ukáže, jaké učivo si ještě předem potřebuje osvojit.

Materiály, které žáci během výuky zpracovali, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio a pracovní sešity jsou součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků.

Do vyučovacího předmětu KOSMICKÁ VÝCHOVA I jsou také integrovány tyto vzdělávací oblasti:

- Informatika
- Člověk a jeho svět
- Člověk a svět práce
- příslušné tematické okruhy průřezových témat

INFORMATIKA umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Je ideálním předmětem propojujícím všechny ostatní, zvláště v oblasti vyhledávání a následným výběrem informací, dalším zpracováním v textové, grafické, tabulkové podobě. Umožní žákům tvořivé zpracování informací a přípravu na ostatní předměty či budoucí povolání. Učí ho používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou. Dovednosti získané v tomto oboru žáci uplatní snad ve všech oborech lidské činnosti.

Integrovaná oblast vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, historie, směřuje k praktickým dovednostem. Svým široce pojatým integrovaným obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v této oblasti rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy. Výuka vede žáky k poznávání sebe a svého nejbližšího okolí, učí žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si lidských výtvarů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich. Žáci se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět způsobu života, vnímat současnost a minulost. Žáci se učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky, poznatky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je zejména vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Základem je i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickými zkušenostmi je velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací, upevňování pracovních i režimových návyků.

Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

- ☐ Člověk a jeho svět
- ☐ Místo, kde žijeme
- ☐ Lidé kolem nás
- ☐ Rozmanitost přírody
- ☐ Člověk a jeho zdraví

Integrovaná oblast vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována vyučovacím předmětem Pracovní činnosti. Koncepce předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Pracovní činnosti jsou rozděleny na čtyři tematické okruhy:

- ☐ Práce s drobným materiálem
- ☐ Konstrukční činnosti
- ☐ Pěstitelské práce
- ☐ Příprava pokrmů

Realizace vzdělávacího předmětu Kosmická výchova I probíhá ve třídě s využitím pomůcek a tabletů s výukovými programy či v dalších prostorách školy i mimo ni. Se zvláštním důrazem je využíván pobyt v přírodě, návštěvy výstav, besedy ve škole i mimo ni, manipulace s reálnými předměty a pohyb v prostředích, kterých se výuka týká. Pro propojení poznatků a dovedností i z dalších vzdělávacích oborů (matematika, český a anglický jazyk, ekologie) využíváme práce v tematických projektech. V rámci projektů získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Některé tematické celky jsou zařazovány do programu školy v přírodě. Využívají se autentické zážitky dětí, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti.

Aktivity v rámci projektů jsou voleny tak, aby děti mohly spolupracovat, vzájemně si radit a pomáhat, pracovat ve skupinách pro společný cíl a na společném řešení problému. Při takové spolupráci (ve dvojicích, ve skupinách) pak mohou žáci pozorovat různé způsoby práce u svých spolužáků – mohou zkoušet, experimentovat a poznávat jaké styly a metody práce jim samotným nejvíce vyhovují. Učitel podle potřeby a náročnosti práce pracuje s celou skupinou dětí, kdy práci vysvětlí a nabídne dětem různé možnosti práce, nebo postupně s menšími skupinami. Během individuální práce konzultuje nebo pomáhá s prací jednotlivcům.

Ze společné činnosti (evokace, naladění, společné aktivity během projektu) vycházejí náměty a nabídky pro individuální práci dětí. Pro individuální práci učitel zajišťuje „připravené prostředí“ s potřebnými zdroji informací, pomůckami, výtvarnými a dalšími pracovními materiály. Projekty doplňují experimenty, při kterých se děti učí pracovat samy podle návodu a zaznamenávat si výsledky svých pozorování.

Výsledky své práce mají žáci možnost prezentovat skupinově nebo jako jednotlivci. Přijímají tak okamžitou zpětnou vazbu od svých spolužáků s oceněním, dalšími návrhy a doporučeními. Při společných prezentacích si žáci vzájemně předávají informace, které zjistili a zpracovali, a mají možnost formulovat a klást další otázky. Společné prezentace všech prací dětí ukazují ostatním mnoho možností, jak se dá stejné téma zpracovat různými způsoby.

Materiály, které děti k projektům zpracovaly, si zakládají do svého portfolia. To slouží jako doklad postupu každého dítěte. Při vedení portfolia se žáci učí třídit a zakládat své pracovní materiály. Portfolio je součástí podkladů pro slovní hodnocení školní práce žáků

VÝSTUPY - ČESKÝ JAZYK			1. -
5. ROČNÍK			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo	
ČJL-3-1-01	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a	
ČJL-3-1-02	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		
ČJL-3-1-03	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		
ČJL-3-1-04	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		
ČJL-3-1-05	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		
ČJL-3-1-06	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		
ČJL-3-1-07	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		
ČJL-3-1-08	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním		
ČJL-3-1-09	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev		
ČJL-3-1-10	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení		

ČJL-3-1-11	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJL-5-1-01	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	
ČJL-5-1-02	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	
ČJL-5-1-03	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	
ČJL-5-1-04	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	
ČJL-5-1-05	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-06	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	
ČJL-5-1-07	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	
ČJL-5-1-08	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	
ČJL-5-1-09	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	
ČJL-5-1-10	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	

ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• tvarosloví – slovní druhy, tvary slov • skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJL-5-2-01	porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	
ČJL-5-2-02	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	
ČJL-5-2-03	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	
ČJL-5-2-04	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	
ČJL-5-2-05	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	
ČJL-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	
ČJL-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	
ČJL-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJL-5-3-01	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	
ČJL-5-3-02	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	
ČJL-5-3-03	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	
ČJL-5-3-04	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	

VÝSTUPY - ANGLICKÝ JAZYK		1. - 5. ROČNÍK
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
CJ-3-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-3-1-02	zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
CJ-3-1-03	rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-04	rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-3-1-05	přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
CJ-3-1-06	píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	
POSLECH S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	
CJ-5-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
CJ-5-1-03	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
MLUVENÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	
CJ-5-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	

CJ-5-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-3-01	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	
CJ-5-3-02	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
PSANÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
CJ-5-4-01	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
CJ-5-4-02	vyplní osobní údaje do formuláře	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti (vzdělávacího oboru):

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Předmět je založen především na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a

že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytil i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Žáci při výuce využívají nejrůznější pomůcky. Pro výuku aritmetiky a geometrie mají žáci k dispozici „matematický materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí. Tyto materiály jsou založeny na principu gradace obtížnosti. Vzdělávací obsah je žákům nabízen nenásilně tak, aby jej vnímali jako běžnou součást našeho života a jeho použití jim přinášelo smysl. V rámci respektování principů Montessori pedagogiky ponecháváme tam, kde je to možné, volbu výběru učiva na žácích. Mohou si tak vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Obsah vzdělávací oblasti je realizován také mimo školní prostory a v přírodě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

VÝSTUPY - MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		1. - 5. ROČNÍK
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
M-3-1-01	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací
M-3-1-02	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	
M-3-1-04	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
M-3-1-05	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
M-5-1-01	využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	
M-5-1-02	provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	

M-5-1-03	zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	
M-5-1-04	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	
M-5-1-05	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	
M-5-1-06	porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	
M-5-1-07	přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	
M-5-1-08	porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
M-3-2-01	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
M-3-2-02	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
M-3-2-03	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
M-5-2-01	vyhledává, sbírá a třídí data	
M-5-2-02	čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
M-3-3-01	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
M-3-3-02	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	
M-3-3-03	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		• základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky; jednotky délky a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary
M-5-3-01	narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	
M-5-3-02	sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice	
M-5-3-04	určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	
M-5-3-05	rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
M-5-4-01	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-1-01	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	• data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
I-5-1-02	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	
I-5-1-03	vyčte informace z daného modelu	

		• kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace • modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-2-01	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	• řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci • programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu • kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
I-5-2-02	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	
I-5-2-03	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	
I-5-2-04	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
I-5-3-01	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	• systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
I-5-3-02	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo

I-5-4-01	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů • počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat • bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla
I-5-4-02	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	
I-5-4-03	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	

VÝSTUPY - vzdělávací obsah oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:	Učivo
--	-------

ČJS-3-1-01	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
ČJS-3-1-02	začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	
MÍSTO, KDE ŽIJEME - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	
ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	
ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	
ČJS-5-1-05	porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	

ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	
LIDÉ KOLEM NÁS - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-2-01	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
ČJS-3-2-02	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	
LIDÉ KOLEM NÁS - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	
ČJS-5-2-02	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	
ČJS-5-2-03	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
LIDÉ A ČAS - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-3-01	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
ČJS-3-3-02	pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	
ČJS-3-3-03	uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	

LIDÉ A ČAS - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	
ČJS-5-3-02	využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	
ČJS-5-3-03	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	
ROZMANITOST PŘÍRODY - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo:
ČJS-3-4-01	pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
ČJS-3-4-02	roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	
ČJS-3-4-03	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
ROZMANITOST PŘÍRODY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-4-01	objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	
ČJS-5-4-02	vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	
ČJS-5-4-03	zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	

ČJS-5-4-04	porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
ČJS-5-4-05	zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	
ČJS-5-4-06	založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo

ČJS-3-5-01	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky;
ČJS-3-5-02	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
ČJS-3-5-03	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
ČJS-3-5-04	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČJS-5-5-01	využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	

ČJS-5-5-02	rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
ČJS-5-5-03	účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	
ČJS-5-5-04	uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	
ČJS-5-5-05	předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	
ČJS-5-5-06	uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	
ČJS-5-5-07	rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		
ČSP-3-1-01	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • lidové zvyky, tradice, řemesla
ČSP-3-1-02	pracuje podle slovního návodu a předlohy	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-1-01	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	
ČSP-5-1-02	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	
ČSP-5-1-03	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	

ČSP-5-1-04	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-3-2-01	zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-2-01	provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	
ČSP-5-2-02	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo

ČSP-3-3-01	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	• základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo • pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • pěstování pokojových rostlin • rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
ČSP-3-3-02	pečuje o nenáročné rostliny	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-3-01	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	
ČSP-5-3-02	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	
ČSP-5-3-03	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	
ČSP-5-3-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	

PŘÍPRAVA POKRMŮ - očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-3-4-01	připraví tabuli pro jednoduché stolování	• základní vybavení kuchyně • výběr, nákup a skladování potravin • jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování • technika v kuchyni – historie a význam
ČSP-3-4-02	chová se vhodně při stolování	
PŘÍPRAVA POKRMŮ - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ČSP-5-4-01	orientuje se v základním vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02	připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	
ČSP-5-4-04	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy	

UMĚNÍ A KULTURA

Žáci se seznamují prostřednictvím činností výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků a je založena na výtvarném projevu a výtvarné kultuře. Výtvarná výchova je postavena zejména na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Činnosti umožňují a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi je žák veden k experimentování a k prožívání vlastní tvorby. Postupně se učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám a učí se zaujímat k nim svůj postoj.

Základním rysem je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Obsah učiva je rozdělen do dvou období – KLÍČŮ (v koncepci devítileté základní školy pak na tři období po třech letech), náhledů na učivo. Úvod ke každému z klíčů obsahuje klíčová slova jako základní zobecňující a orientační pojmy pro kontinuální koncipování, realizaci a zpětnou vazbu učitele. Učitel si pak vybírá z navržených témat a výtvarné náměty uzpůsobuje dle individuality žáků, ročního tématu, aktuálního dění apod.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Očekávané výstupy ve 3. ročníku, žák:		Učivo
HV-3-1-01	zpívá v jednohlase	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď - apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně
HV-3-1-02	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	
HV-3-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	
HV-3-1-04	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	
HV-3-1-05	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	
HV-3-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. - rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
HV-5-1-01	zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	
HV-5-1-02	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	
HV-5-1-03	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	
HV-5-1-04	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	
HV-5-1-05	vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	
HV-5-1-06	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	

HV-5-1-07	ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

UMĚNÍ A KULTURA - Integrovaný vzdělávací obsah oblasti VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy ve 3. ročníku, žák:		Učivo
VV-3-1-01	rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, • objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
VV-3-1-02	v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	
VV-3-1-03	vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	
VV-3-1-04	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	
VV-3-1-05	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
VV-5-1-01	při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	
VV-5-1-02	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	
VV-5-1-03	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	
VV-5-1-04	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	

VV-5-1-05	porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
VV-5-1-06	nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je zejména prožitek z pohybu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k sportu a sportovním aktivitám. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. Velký důraz klademe na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení. Výuka probíhá v zimním období v sokolovně, v teplejším období si vybíráme ze sportovišť v blízkém okolí školy.

Žáci si zvyšují svou obratnost, vytrvalost, všestrannost a rozvíjejí hrubou i jemnou motoriku či přesnost pohybů, ohleduplně a v souladu s pravidly bezpečnosti. Učí se nejruznějším sportovním hrám, stanovovat a dodržovat pravidla, trávit čas pobytem v přírodě a na čerstvém vzduchu, zamýšlet se nad pravidly bezpečnosti a zdravého životního stylu. Seznamují se s pohybem jako možností relaxace a zdrojem příjemných tělesných pocitů.

Součástí výuky tělesné výchovy je plavecký výcvik probíhající ve dvou po sobě následujících ročnících v rozsahu 20 hodin v jednom školním roce, tj. celkem 40 hodin povinné výuky plavání za dobu školní docházky.

TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 5. ROČNÍK
Očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
TV-3-1-01	spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

TV-3-1-02	zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly – přetahy a přetlaky • základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti,
TV-3-1-03	spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	
TV-3-1-04	uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	
TV-3-1-05	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
TV-5-1-01	podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	
TV-5-1-02	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	
TV-5-1-03	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
TV-5-1-04	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	
TV-5-1-05	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	
TV-5-1-06	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	

TV-5-1-07	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti • lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ • komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech
TV-5-1-08	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	
TV-5-1-09	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	
TV-5-1-10	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	
TV-5-1-11	adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	
TV-5-1-12	zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA**1. - 5. ROČNÍK**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

Očekávané výstupy v 3. ročníku, žák:		Učivo
ZTV-3-1-01	uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání. VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
ZTV-3-1-02	zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	
Očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		
ZTV-5-1-01	zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	
ZTV-5-1-02	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	
ZTV-5-1-03	upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	

2. STUPEŇ

5. 2 KOSMICKÁ VÝCHOVA II

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
29 hodin	29 hodin	32 hodin	32 hodin

ČESKÝ JAZYK		6. - 9. ROČNÍK
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-9-1-01	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové - mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a
ČJL-9-1-02	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	
ČJL-9-1-03	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	
ČJL-9-1-04	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	
ČJL-9-1-05	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	

ČJL-9-1-06	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)
ČJL-9-1-07	zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	
ČJL-9-1-08	využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	
ČJL-9-1-09	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	
ČJL-9-1-10	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-9-2-01	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) • slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov • tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu • pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
ČJL-9-2-02	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	
ČJL-9-2-03	samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	
ČJL-9-2-04	správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	
ČJL-9-2-05	využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	

ČJL-9-2-06	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské –především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)
ČJL-9-2-07	v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	
ČJL-9-2-08	rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČJL-9-3-01	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • způsoby interpretace literárních a jiných děl • základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé
ČJL-9-3-02	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	
ČJL-9-3-03	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	
ČJL-9-3-04	tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	
ČJL-9-3-05	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	
ČJL-9-3-06	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	
ČJL-9-3-07	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	
ČJL-9-3-08	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	

ČJL-9-3-09	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	

ANGLICKÝ JAZYK		6. - 9. ROČNÍK
POSLECH S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CJ-9-1-01	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
CJ-9-1-02	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
MLUVENÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
CJ-9-2-01	zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
CJ-9-2-02	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
CJ-9-2-03	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
CJ-9-3-01	vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	

CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
PSANÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
CJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
CJ-9-4-02	napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
CJ-9-4-03	reaguje na jednoduché písemné sdělení	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Výuka španělského jazyka jako dalšího cizího jazyka probíhá v 6., 7., 8. a 9. ročníku a časová dotace jsou 2 hodiny týdně, v šestém ročníku jsou 2 hodiny využity z disponibilní časové dotace. Výuka dalšího cizího jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Cizí jazyky poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

ŠPANĚLSKÝ JAZYK		6. - 9. ROČNÍK
POSLECH S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
DCJ-9-1-01	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

DCJ-9-1-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
DCJ-9-1-03	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
MLUVENÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
DCJ-9-2-01	se zapojí do jednoduchých rozhovorů	
DCJ-9-2-02	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
DCJ-9-2-03	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
DCJ-9-3-01	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
DCJ-9-3-02	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	
DCJ-9-3-03	rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	
PSANÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		
DCJ-9-4-01	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
DCJ-9-4-02	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
DCJ-9-4-03	stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	

MATEMATIKA

6. - 9. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
M-9-1-01	provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací
M-9-1-02	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	
M-9-1-03	modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
M-9-1-04	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	
M-9-1-05	řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	
M-9-1-06	řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	
M-9-1-07	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	
M-9-1-08	formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	
M-9-1-09	analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo

M-9-2-01	vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, - diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr - funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce
M-9-2-02	porovnává soubory dat	
M-9-2-03	určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	
M-9-2-04	vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	
M-9-2-05	matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
M-9-3-01	zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník(lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, - Pythagorova věta - prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol - konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost
M-9-3-02	charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	
M-9-3-03	určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	
M-9-3-04	odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	
M-9-3-05	využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	
M-9-3-06	načrtne a sestrojí rovinné útvary	
M-9-3-07	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-08	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	
M-9-3-09	určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	

M-9-3-10	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	
M-9-3-11	načrtne a sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12	načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	
M-9-3-13	analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY - očekávané výstupy v 5. ročníku, žák:		Učivo
M-9-4-01	užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy
M-9-4-02	řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

INFORMATIKA		6. - 9. ROČNÍK
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
I-9-1-01	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	• data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat • kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit, bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity • modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; • základní grafové úlohy
I-9-1-02	navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	
I-9-1-03	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	
I-9-1-04	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	

ALGORTMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
I-9-2-01	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	• algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu • programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné • kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu • tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
I-9-2-02	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	
I-9-2-03	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	
I-9-2-04	není v RVP	
I-9-2-05	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	
I-9-2-06	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
I-9-3-01	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	• informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
I-9-3-02	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	
I-9-3-03	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	

I-9-3-04	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
I-9-4-01	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost
I-9-4-02	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	
I-9-4-03	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	
I-9-5-04	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	
I-9-5-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována pouze na 2. stupni V základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany.

Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Tato vzdělávací oblast přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

ČLOVĚK V DĚJINÁCH - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-1-01	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - historický čas a prostor
D-9-1-02	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	
D-9-1-03	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-2-01	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v pravěku
D-9-2-02	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-3-01	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antické Řecko a Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
D-9-3-02	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	

D-9-3-03	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury	
D-9-3-04	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-4-01	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
D-9-4-02	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	
D-9-4-03	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	
D-9-4-04	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-5-01	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	• renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát a velmoci v 15.–18. století • barokní kultura a osvícenství
D-9-5-02	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	
D-9-5-03	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	
D-9-5-04	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	

D-9-5-05	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	
D-9-5-06	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-6-01	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA • industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus
D-9-6-02	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	
D-9-6-03	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	
D-9-6-04	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	
MODERNÍ DOBA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-7-01	na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
D-9-7-02	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	
D-9-7-03	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	

D-9-7-04	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války
D-9-7-05	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
D-9-8-01	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava
D-9-8-02	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	
D-9-8-03	posoudí postavení rozvojových zemí	
D-9-8-04	prokáže základní orientaci v problémech současného světa	

Obor Výchova k občanství je realizován pouze na 2. stupni. Zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		6. - 9. ROČNÍK
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, • společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	

VO-9-1-03	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní - tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné - osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní - instituce; masová kultura, prostředky komunikace - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů - a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských - vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
VO-9-1-04	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	
VO-9-1-05	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	
VO-9-1-06	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VO-9-2-01	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní - vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, - systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna;
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	
VO-9-2-03	kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	

		význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření - s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - peníze – formy placení - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet - státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro - investování a pro získávání prostředků - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	
VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky • státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu • státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly • principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický • pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí • v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, • soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; • porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva • spotřebitele; styk s úřady
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	
VO-9-4-07	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy –osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	
VO-9-4-10	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - globalizace – projevy, významné globální problémy
VO-9-5-02	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	
VO-9-5-03	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	

V předmětu Kosmická výchova II je realizována vzdělávací oblast Člověk a příroda se vzdělávacími obory **Fyzika, Přírodopis, Zeměpis a Chemie**. Tato vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody a žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

FYZIKA			6. - 9. ROČNÍK
LÁTKY A TĚLESA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo	
F-9-1-01	změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	
F-9-1-02	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí		
F-9-1-03	předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		
F-9-1-04	využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů		
POHYBY TĚLES; SÍLY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo	
F-9-2-01	rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý • gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	
F-9-2-02	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		

F-9-2-03	určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
F-9-3-01	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou - kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách
ENERGIE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
F-9-4-01	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
F-9-4-02	zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	
ZVUKOVÉ DĚJE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
F-9-5-01	rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku
F-9-5-02	posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
F-9-6-01	sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem
F-9-6-02	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	
F-9-6-03	rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	
F-9-6-04	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	
F-9-6-05	využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	
F-9-6-06	rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	
VESMÍR - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
F-9-7-01	objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze

CHEMIE		6. - 9. ROČNÍK
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo

CH-9-1-01	určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, pictogramy a jejich význam
CH-9-1-02	pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	
SMĚSI- očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CH-9-2-01	rozlišuje směsi a chemické látky	- směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva
CH-9-2-02	vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	
CH-9-2-03	navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	
CH-9-2-04	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CH-9-3-01	používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin
CH-9-3-02	orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	
... - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo

CH-9-4-01	rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	- chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
CH-9-4-02	aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CH-9-5-01	porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů
CH-9-5-02	orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	
ORGANICKÉ SLOUČENINY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CH-9-6-01	rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CH-9-6-02	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	
CH-9-6-03	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
CH-9-6-04	uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	
CHEMIE A SPOLEČNOST - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
CH-9-7-01	zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze

CH-9-7-02	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky
CH-9-7-03	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	

PŘÍRODOPIS		6. - 9. ROČNÍK
OBEZNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-1-01	rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života • dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen,křížení • viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
P-9-1-02	vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	
P-9-1-03	uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	
P-9-1-04	uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	
BIOLOGIE HUB - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-2-01	rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami • lišejníky – výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-1-01	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyzilogie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů,kapradřostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana
P-9-1-02	vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	
P-9-1-03	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-4-01	porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánovésoustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů
P-9-4-02	rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	
P-9-4-03	odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	
P-9-4-04	zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	
BIOLOGIE ČLOVĚKA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo

P-9-5-01	určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy(opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
P-9-5-02	orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	
P-9-5-03	objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	
P-9-5-04	rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	
NEŽIVÁ PŘÍRODA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-6-01	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců,určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře,sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
P-9-6-02	rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	
P-9-6-03	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	

ZÁKLADY EKOLOGIE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-7-01	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
P-9-7-02	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	
P-9-7-03	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	
P-9-7-04	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
P-9-8-01	aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek

ZEMĚPIS		6. - 9. ROČNÍK
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-1-01	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky;
Z-9-1-02	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	

		statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat • geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-2-01	prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas • krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry • systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
Z-9-2-02	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	
REGIONY SVĚTA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-3-01	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
Z-9-3-02	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti,	

	potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení
Z-9-3-03	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-4-01	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	- obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska
Z-9-4-02	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	
Z-9-4-03	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	
Z-9-4-04	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	
Z-9-4-05	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	
Z-9-4-06	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-5-01	porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního

Z-9-5-02	uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva
Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	
ČESKÁ REPUBLIKA - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-6-01	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry) - Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech
Z-9-6-02	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	
Z-9-6-03	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	
Z-9-6-04	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	
Z-9-6-05	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších

Z-9-7-02	aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích
Z-9-7-03	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	

UMĚNÍ A KULTURA

Žáci se seznamují prostřednictvím činností výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a percepční složky, které se vzájemně propojují a doplňují. Žáci získávají základní pěvecké návyky a dovednosti, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různých žánrech a stylech. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků a je založena na výtvarném projevu a výtvarné kultuře. Výtvarná výchova je postavena zejména na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Činnosti umožňují a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi je žák veden k experimentování a k prožívání vlastní tvorby. Postupně se učí vytvářet si vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám a učí se zaujímat k nim svůj postoj.

Základním rysem je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa.

Obsah učiva je rozdělen do dvou období – KLÍČŮ (v koncepci devítileté základní školy pak na tři období po třech letech), náhledů na učivo. Úvod ke každému z klíčů obsahuje klíčová slova jako základní zobecňující a orientační pojmy pro kontinuální koncipování, realizaci a zpětnou vazbu učitele. Učitel si pak vybírá z navržených témat a výtvarné náměty uzpůsobuje dle individuality žáků, ročního tématu, aktuálního dění apod.

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerančnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

UMĚNÍ A KULTURA		6. - 9. ROČNÍK
Očekávané výstupy ve 9. ročníku, žák:		Učivo
HV-9-1-01	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	VOKÁLNÍ ČINNOSTI • pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách • intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem • hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
HV-9-1-02	uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	
HV-9-1-03	reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	
HV-9-1-04	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	
HV-9-1-05	orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	

HV-9-1-06	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycení rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu • reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI • hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby • vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje • tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI • pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění • pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
HV-9-1-07	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	

		• orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či • pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI • orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla • hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i hudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) • hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům • interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí
UMĚNÍ A KULTURA - Integrovaný vzdělávací obsah oblasti VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy ve 9. ročníku, žák:		Učivo
VV-9-1-01	vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
VV-9-1-02	zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	

VV-9-1-03	zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích / počítačová grafika, fotografie, video, animace	
VV-9-1-04	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	
VV-9-1-05	rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	
VV-9-1-06	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	
VV-9-1-07	ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	
		• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace • typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně

	konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti
--	--

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdelávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		6. - 9. ROČNÍK
Očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
VZ-9-1-01	respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást - formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
VZ-9-1-02	vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	
VZ-9-1-03	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	
VZ-9-1-04	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	
VZ-9-1-05	usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	

VZ-9-1-06	vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a
VZ-9-1-07	dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	
VZ-9-1-08	uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	
VZ-9-1-09	projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	
VZ-9-1-10	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	
VZ-9-1-11	respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	
VZ-9-1-12	respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	
VZ-9-1-13	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	

VZ-9-1-14	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro
VZ-9-1-15	projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	
VZ-9-1-16	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	

	řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování
--	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Vzdělávání v tomto vzdělávacím oboru směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je zejména prožitek z pohybu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k sportu a sportovním aktivitám. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. Velký důraz klademe na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení. Výuka probíhá v zimním období v sokolovně, v teplejším období si vybíráme ze sportovišť v blízkém okolí školy.

Žáci si zvyšují svou obratnost, vytrvalost, všestrannost a rozvíjejí hrubou i jemnou motoriku či přesnost pohybů, ohleduplně a v souladu s pravidly bezpečnosti. Učí se nejrůznějším sportovním hrám, stanovovat a dodržovat pravidla, trávit čas pobytem v přírodě a na čerstvém vzduchu, zamýšlet se nad pravidly bezpečnosti a zdravého životního stylu. Seznamují se s pohybem jako možností relaxace a zdrojem příjemných tělesných pocitů.

Součástí výuky tělesné výchovy je plavecký výcvik probíhající ve dvou po sobě následujících ročnících v rozsahu 20 hodin v jednom školním roce, tj. celkem 40 hodin povinné výuky plavání za dobu školní docházky.

TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. - 9. ROČNÍK
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
TV-9-1-01	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
TV-9-1-02	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	
TV-9-1-03	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
TV-9-1-04	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	
TV-9-1-05	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičkým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpolý – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate
TV-9-2-02	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	

		• atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí • sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie • turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla • plavání, , dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti • lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) • další (i netradiční) pohybové činnosti (baseball a pod.)
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
TV-9-3-01	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	

TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování
TV-9-3-04	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	
TV-9-3-05	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	
TV-9-3-06	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	
TV-9-3-07	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		6. - 9. ROČNÍK
Očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ZTV-9-1-01	uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ • základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ • oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp • oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu;
ZTV-9-1-02	zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	
ZTV-9-1-03	aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	

	rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávacího oboru:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je samostatně realizována ve stejnojmenném vzdělávacím oboru. Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka

- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		6. - 9. ROČNÍK
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-1-01	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
ČSP-9-1-02	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	
ČSP-9-1-03	organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
ČSP-9-1-04	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
ČSP-9-1-05	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-2-01	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních - prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
ČSP-9-2-02	navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	
ČSP-9-2-03	provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	

ČSP-9-2-04	dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-3-01	volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin • ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie • chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
ČSP-9-3-02	pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	
ČSP-9-3-03	používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	
ČSP-9-3-04	prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	
ČSP-9-3-05	dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-4-01	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	• finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti • elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika,
ČSP-9-4-02	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	
ČSP-9-4-03	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu	

ČSP-9-4-04	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
PŘÍPRAVA POKRMŮ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-5-01	používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
ČSP-9-5-02	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	
ČSP-9-5-03	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	
ČSP-9-5-04	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák: (POZN. škola nemá svoji laboratoř, proto tyto činnosti se provádějí ve třídě)		Učivo
ČSP-9-6-01	vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
ČSP-9-6-02	zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	
ČSP-9-6-03	vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	
ČSP-9-6-04	dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	
ČSP-9-6-05	poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-7-01	ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	- digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony - digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování - počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - mobilní služby – operátoři, tarify
ČSP-9-7-02	propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	
ČSP-9-7-03	pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	
ČSP-9-7-04	ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	
ČSP-9-7-05	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	
SVĚT PRÁCE - očekávané výstupy v 9. ročníku, žák:		Učivo
ČSP-9-8-01	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
ČSP-9-8-02	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	
ČSP-9-8-03	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	
ČSP-9-8-04	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	

	• zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
--	--

MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ

Předmět: Kosmická výchova I - 1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči
a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově,
velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené
předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY– 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

INFORMATIKA - 1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

MÍSTO, KDE ŽIJEME – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

MÍSTO, KDE ŽIJEME – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01 p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01 p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ KOLEM NÁS – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

LIDÉ A ČAS – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ROZMANITOST PŘÍRODY – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

- ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
- ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

UMĚNÍ A KULTURA

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. stupeň

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
-	zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
-	zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

Kosmická výchova II - 2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

CIZÍ JAZYK

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE -

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
- M-9-3-12p načrtne základní tělesa
- M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
- M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
- M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

INFORMATIKA

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
- I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

MODERNÍ DOBA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky

1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

LÁTKY A TĚLESA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

CHEMIE

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
- CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

CHEMIE A SPOLEČNOST

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

PŘÍRODOPIS

OBEZNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích

- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
- P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín

Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
----------	---

ČESKÁ REPUBLIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p	rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-7-01	ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
Z-9-7-03p	uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p	doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02p, HV-9-1-03p	interpretuje vybrané lidové a umělé písně
-	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
-	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
-	uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01p až VV-9-1-07p	uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p	uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je

	ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 2. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

TĚLESNÁ VÝCHOVA

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobí pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
-	chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p	spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Zdravotní tělesná výchova

2. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-9-1-01	uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
ZTV-9-1-02	zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
ZTV-9-1-03p	vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
 - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
 - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáka

Při vzdělávání je pro každého žáka potřebná zpětná vazba, která žákovi poskytne informace o správnosti postupu, průběhu či výsledků. K tomu využíváme ve všech ročnících formu slovního hodnocení. Při samotném hodnocení klademe důraz na vhodnou a výstižnou formulaci a dáváme přednost pozitivnímu vyjádření. Uvědomujeme si, že vhodně formulované a podané hodnocení je jedním z nástrojů k motivaci žáka pro další učení. Při hodnocení používáme popisnou formu bez subjektivních formulací.

Cílem hodnocení je tedy podat zpětnou vazbu žákovi o jeho osobních pokrocích, úspěších, stupních zvládnutí konkrétních problematik a dovedností, nikoli jeho srovnávání a porovnávání s ostatními. Při poskytování zpětné vazby se zaměřujeme především na pokrok dítěte, jeho snahu, nikoli jen na výsledek.

Žák dostává zpětnou vazbu své činnosti v podobě hodnocení v průběhu celé edukace.

Na hodnocení se však nepodílí jen učitel. Vedeme žáka k tomu, aby byl schopen objektivně hodnotit sám sebe. Toto sebehodnocení využívá žák pro další práci a plánování dle nabízeného vzdělávacího obsahu. Významný pro žáka je i prvek zpětné vazby ze strany spolužáků.

O výsledcích žáka jsou kromě něho samotného informováni i jeho zákonní zástupci. A to dvěma základními formami – konzultacemi a vysvědčením.

Konzultace (tripartity) jsou nabízeny minimálně třikrát do roka. V případě potřeby mohou být konzultace i častěji. Konzultace je setkání učitel – žák – zákonný zástupce, kde všichni společně zhodnotí přístup k práci, dosažené výsledky a naplánují další postup edukace žáka.

Vysvědčení je adresné a učitel se v něm obrací přímo na žáka. Učitel se zaměřuje na zhodnocení žákovy půlroční práce, na jeho pokroky, přičemž vychází z porovnání aktuální dosažené úrovně vzdělávání s předchozími výsledky.

Poznámka: Slovní hodnocení se na známky převádí pouze na vyžádání školy, na kterou se žák hlásí (víceletá gymnázia, střední školy) nebo školy, na kterou žák v průběhu povinné školní docházky přestupuje. Převod slovního hodnocení na klasifikační stupeň je realizován na základě Pravidel pro hodnocení výsledku vzdělávání žáků, který je součástí školního řádu.

Důležitým faktem je, že podklady pro hodnocení shromažďuje učitel v průběhu celého roku (záznamy učitele z žákovy práce, z hodnocení skupinových prací, z žákova portfolia, prezentací projektů a průběžných testů apod.), nikoliv nárazově ze zkoušení. Podklady získané touto cestou mají pro žáka tu výhodu, že odpadá prvek stresu a nervozity z velkého testování a zkoušení, a tím nedochází ke zkreslení skutečně dosažených výsledků.

Samostatnou kapitolou pro hodnocení jsou případy, kdy žák je v domácím vzdělávání, dosáhl v konkrétním předmětu vysoké absence (nad 30%) či navštěvuje po určitý časový úsek (obvykle 1 školní rok) jinou školu. Potom jsou podklady pro hodnocení tohoto žáka získávány na základě komisionálního přezkoušení, případně předloženého předmětového portfolia. Pravidla komisionálního přezkoušení viz Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které je součástí školního řádu.

Zpětnou vazbu žákům poskytují také Montessori pomůcky, s jejichž pomocí může žák sám zkontrolovat výsledky své práce. To umožňuje vlastní posouzení výsledků a příležitost dovést úkol k správnému řešení. Hodnocení se vztahuje především k rozvoji klíčových kompetencí.

Hlavní motivací při práci žáků není odměna a pochvala učitele, ale radost z vlastního poznávání. Děti jsou vedeny k porovnání své práce s danými kritérii, učí se samostatně hledat chyby ve své práci a cestu k její nápravě. Chyba je vnímána jako ukazatel toho, co je třeba procvičit a zopakovat. Je zdrojem impulzů k vlastnímu zdokonalování, pro učitele je ukazatelem další vzdělávací cesty dítěte. Chyba je přirozený a běžný jev v procesu učení a řešení problémů.

Hodnocení žáků vzdělávaných individuálně podle § 41 školského zákona

- a) Ověřování znalostí žáka vzdělávaného individuálně probíhá vždy minimálně dvakrát ročně, na konci daného pololetí.
- b) Na základě dohody mezi školou a zákonnými zástupci je možné také uplatnit průběžné hodnocení s tím, že pololetní zkoušky dle zákona proběhnou, ale do výsledku žáka za celé pololetí lze zahrnout také průběžné hodnocení. Tato možnost je vítaná zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, neboť snižuje jednorázovou zátěž na konci pololetí.
- c) Organizaci zkoušek stanoví ředitel školy na začátku každého pololetí. Zkouška není komisionální. Je na řediteli školy, o jakém obsazení pedagogy rozhodne.
- d) Průběh a formy zkoušky je vždy individuálně upřesněn se zákonnými zástupci žáka.
- e) Obsahem zkoušky je posouzení pracovního portfolia žáka, posouzení dosažené úrovně klíčových kompetencí a očekávaných výstupů za dané vzdělávací období.
- f) Výsledky žáka přezkušující pedagog posuzuje s ohledem na dosažení očekávaných výstupů stanovených pro předmět a ročník v ŠVP. Pokud vzdělávatel předkládá své závěrečné hodnocení žáka, učitel k němu může přihlídnout, ale není pro něj závazné.
- g) O zkoušce je pořízen protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Výsledek zkoušky je vyjádřen slovním hodnocením.
- h) Chování žáka není hodnoceno.

6.2 Kritéria hodnocení žáka

Kritéria pro hodnocení žáka se odvíjí od klíčových kompetencí, sekundárně pak od očekávaných (resp. školních) výstupů. Učitel před každou činností žáky informuje, jaká jsou kritéria pro splnění dané činnosti. Důležitým prvkem pro vnitřní motivaci žáka je, že se na stanovování kritérií také určitou měrou podílí. Posiluje to jeho samostatnost v plánování a přebírání zodpovědnosti za vlastní učení. Kritéria se tak odvíjejí od konkrétní činnosti a úkolu.

Pomocí stanovených kritérií učitel zhodnotí, jak a do jaké míry bylo předpokládaných dovedností a vědomostí dosaženo.

Učitel při hodnocení žáka přihlíží:

- ke školní práci – připravenosti, aktivnímu zapojení a projevování se ve škole
- k aktuální dosažené úrovni klíčových kompetencí žáka
- k měřitelným výsledkům – vyhodnotitelným výsledkům dílčích výstupů
- ke stavu a vedení předmětového portfolia případně sešitů, projektů

Učitel při získávání většiny podkladů pro hodnocení využívá především tyto metody a formy:

- soustavné diagnostické pozorování žáka v edukačním procesu
- dialog s žákem ve všech oblastech edukace
- analýzu výsledků činnosti žáka

- konzultace s ostatními učiteli
- konzultace (podle potřeby) s psychologem či odborným lékařem

Přístup učitele k hodnocení

- učitel si uvědomuje motivační funkci hodnocení a jeho formativní význam
- bere při hodnocení výsledků vzdělávání na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání
- rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků
- přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi
- poskytuje žákovi možnost, prostor a čas pro to, aby se mohl stále zlepšovat
- uvědomuje si, že mezi žáky existují rozdíly v přístupu k práci; že stupeň zapojení se zájem dítěte v průběhu dne kolísá

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnocené období
- oznamuje žákovi výsledek hodnocení
- je povinen vést evidenci o hodnocení žáka, v případě nezletilých žáků zabezpečí stanoveným způsobem informování zákonného zástupce žáka

6.3 Hlavní kritéria využívaná pro hodnocení výchovných a vzdělávacích výsledků žáka:

Organizace učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Dokončení a zakládání práce

- výsledky zvolené i zadané práce smysluplně seřadí a založí a má k dispozici pro konzultace
- vytváří prezentační portfolia
- systematicky dokončí svou práci vzhledem ke stanovenému cíli a termínu

Kontrola vlastní práce

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vytváří si reálnou představu o sobě samém

Písemná a ústní komunikace

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Samostatná práce

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Práce ve skupinách

- posoudí pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl svou práci zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky své spolupráce a diskutuje o nich
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Naslouchání a účast během skupinových rozhovorů

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Dodržování dohodnutých pravidel

- rozpozná a pochopí nastalé situace, přemýšlí o případných nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Zapojování se do dění ve škole a třídě

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Vnímání okolního prostředí

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Využití získaných informací a dovedností v běžném životě

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Využití získaných informací a dovedností v konkrétních vzdělávacích oblastech

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Hodnocení žáka v systému Montessori má nesporně svá specifika. Systém nevyužívá hodnocení jako hrozbu a nevzbuzuje jím v žákovi pocit ohrožení. Přesto vychází z dané legislativy a splňuje státem stanovené podmínky. Zákonným normám odpovídá také část věnující se hodnocení uvedená ve školním řádu.

Vedení žáků k dovednosti sebehodnocení

Žáci jsou průběžně vedeni k sebereflexi tím, že:

- a) formulují svou úspěšnost vzhledem k daným kritériím
- b) porovnávají svou vlastní práci s chybovou kontrolou pomůcek
- c) se učí posuzovat vlastní vynaložené úsilí vzhledem k výsledku činnosti
- d) odhalují své rezervy a osobní možnosti
- e) během práce sami hledají a opravují své chyby a nedostatky
- f) jsou vedeni k reflexi celodenní práce (co se mi podařilo, co mi šlo snadno a lehce, v čem jsem vynaložil velké úsilí, co se mi líbilo a co ne, která pravidla dodržuji apod.)
- g) dostávají možnost srovnat vlastní hodnocení s okolím (hodnocení spolužáků, učitele, rodiče...)
- h) jsou vedeni k prezentování svých prací, projektů ostatním spolužákům
- i) společně s učitelem vytváří soubor třídních pravidel, podílí se na sestavování kritérií hodnocení

6.4 Hodnocení žáků na vysvědčení

Škola z možností daných legislativou využívá pouze celkové slovní hodnocení, které odpovídá celkovému hodnocení žáka na vysvědčení dle vyhlášky 48/2005 Sb., § 16, odst. 3, 4 (Školský zákon):

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

a) **prospěl(a)**: splnil(a)-li ve všech povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem základní deklarované výstupy.

b) **neprospěl(a)**: nesplnil(a)-li deklarované výstupy z jednoho a více předmětů stanovených školním vzdělávacím programem - viz stupeň 5 (hodnocení nedostatečný) nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

c) **nehodnocen(a)**: není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů

stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při potřebě převodu slovního hodnocení na klasifikaci:

Předměty s převahou znalostního a teoretického zaměření

- **Stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **Stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje znalosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **Stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
- **Stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Předmět s převahou výchovného a uměleckého zaměření:

- **Stupeň 1 (výborný):** Žák je v činnostech snaživý a aktivní. Plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Projevuje aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

- **Stupeň 2 (chvalitebný):** Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Svoje osobní předpoklady plně nevyužívá, dokáže se rozvíjet v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má jen menší nedostatky z hlediska požadavků. Žák dokáže aplikovat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má menší zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 3 (dobrý):** Žák je v činnostech méně snaživý a aktivní. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady, obtížně rozvíjí své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Dopouští se chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 4 (dostatečný):** Žák je v činnostech velmi málo aktivní a snaživý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.
- **Stupeň 5 (nedostatečný):** Žák je v činnostech pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je převážně chybný. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus či tělesnou zdatnost.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který splní podmínky dané zákonem č. 561/2004 (školský zákon), § 52, odst. (1) a § 69 odst. (4).

Nelze-li žáka ze závažných důvodů (zdravotní, rodinné) hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce března. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, nebudete za 1. pololetí hodnocen.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro stanovení jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl a nemůže postoupit do vyššího ročníku. O případném opakování ročníku rozhoduje ředitel školy.

Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, může konat z těchto předmětů opravné zkoušky nejpozději do konce příslušného školního roku (do 31.8.) v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který se bez vážné omluvy k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován z vyučovacího předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku, stupněm prospěchu nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením. Obsahem opravné zkoušky je učivo z daného předmětu za uplynulý školní rok. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. Pro složení komise a její činnost platí ustanovení vyhl. 48/2005, § 22 odst. 2 až 6 (viz odstavec 6.1.6).

Při pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí může zákonný zástupce žáka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení písemně požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení žáka se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém ředitelem (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupcem ředitele) se zákonným zástupcem žáka.

Případy žáků a studentů zaostávajících ve studiu se projednávají zpravidla na pedagogické radě za přítomnosti ředitele (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupce ředitele) a výsledky jednání jsou třídním učitelem dány prokazatelně a neprodleně na vědomí vám a vašemu zákonnému zástupci.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) mají povinnost informovat ostatní vyučující o skutečnostech ve vašem osobním životě (pokud to charakter těchto skutečností umožňuje), které by mohly negativně ovlivnit vaše vzdělávání.

6.5 Komisionální zkouška

Komisi pro komisionální zkoušku jmenuje ředitel školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen,
- popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Školním vzdělávacím programem.

Výsledek komisionální zkoušky již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek komisionální zkoušky stanoví komise hlasováním. Ředitel školy sdělí výsledek komisionální zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O komisionální zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

V jednom dni můžete vykonat komisionální zkoušku pouze z jednoho předmětu. Nemůžete-li se ze závažných (zdravotních, případně rodinných) důvodů ve stanoveném termínu dostavit ke komisionální zkoušce, stanoví ředitel školy náhradní termín vaší komisionální zkoušky, pokud to umožňují ostatní okolnosti (zejména ustanovení zák. č. 561/2004 Sb. v platném znění). Konkrétní obsah a formu komisionální zkoušky stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem a po dohodě s vyučujícím daného předmětu. Stanovený obsah a formu komisionální zkoušky sdělí ředitel žákovi a jeho zákonným zástupcům spolu s termínem konání komisionální zkoušky.

Vykonáním komisionální zkoušky není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.6 Hodnocení chování

Chování se hodnotí třemi stupni:

- **velmi dobré:** Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Ojedinele se dopouští méně závažných přestupků.
- **uspokojivé:** Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků.
- **neuspokojivé:** Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil velmi závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků.

Hodnocení chování navrhuje třídní učitel, který přitom zohledňuje doporučení ostatních vyučujících, a rozhoduje ředitel na základě doporučení pedagogické rady.

6.7 Vedení dokumentace

V třídním výkazu je zaznamenán vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení. Vysvědčení bude vydáno až po vykonání této zkoušky a to s datem jejího konání; na konci klasifikačního období je žákovi vydán jen výpis vysvědčení s příslušnou doložkou oznamující termín opravné zkoušky.

6.8 Uvolnění z předmětu

Ředitel školy může žáka ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit zcela, nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Může žádat písemné doporučení praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Z předmětu, ze kterého žáka ředitel školy zcela uvolní, nebude hodnocen/a. Uvolnění musí být zapsáno v třídním výkazu a na vysvědčení u příslušného předmětu poznámkou „Uvolněn(a)“.